

Katedra trestního práva

Posudek konzultanta na rigorózní práci Mgr. Melindy Vrajíkové „Komparace skutkové podstaty zvláště závažného zločinu vraždy v českém a slovenském právu“

Předložená práce obsahuje 126 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, šesti základních kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je mimořádně velmi obsáhlý a rozhodně více než přiměřený zvolenému tématu práce. Po formální stránce předložená práce nesporně splňuje veškeré požadavky kladné na práci rigorózní.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku sice poměrně tradiční, avšak současně dosti náročnou na zpracování, neboť v této problematice přetrvávají některé sporné otázky, z nichž některé přinesla též provedená rekodifikaci trestního práva. Zpracování tématu je tedy rozhodně aktuální a přínosné. Autorkou použité metody odborné a vědecké práce, zejména metoda právní komparace, odpovídají tématu práce a zejména vytyčenému cíli.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka mimo jiné charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejprve poměrně podrobně zabývá vývojem právní úpravy ochrany lidského života na našem území od 18. století. Základní vývojové tendence a klíčové mezníky právní úpravy jsou postiženy zcela správně.

Následující kapitola práce je věnován ústavním a mezinárodněprávním základům ochrany lidského života. Pečlivě je zpracován přehled základních mezinárodních dokumentů, které se ochrany života člověka týkají. Důvodně autorka v této souvislosti zdůrazňuje roli judikatury Ústavního soudu ČR a Evropského soudu pro lidská práva.

Další tři kapitoly práce se zabývají systematickým zařazením trestných činů proti životu člověka v trestním kodexu a zejména podrobným rozborem jednotlivých zákonných znaků trestného činu vraždy. Význam změny systematiky zvláště části, kterou přinesl nový trestní zákoník, autorka vystihuje správně. Analýza zákonných znaků je prováděna velmi podrobně a pečlivě; autorka se zde opírá o odbornou literaturu a v nemalém rozsahu rovněž i o judikaturu. Kladem bezesporu je, že konfrontuje i odlišné názory vyslovené v literatuře a vyjadřuje k nim vlastní stanovisko. Kapitoly jsou doplněny statistickými údaji s dobrou vypovídací hodnotou. U obou kapitol je rovněž doplněn exkurz týkající se euthanasie z pohledu obou analyzovaných právních úprav.

Jádrem práce je kapitola šestá věnovaná komparaci analyzovaných právních úprav. I zde autorka k prováděnému srovnávání přistupuje s mimořádnou pečlivostí a se smyslem pro detail. Současně ovšem zdařile vystihuje ty rozdíly, které jsou ve srovnávaných právních úpravách skutečně podstatné: absence obdoby české privilegované skutkové podstaty trestného činu zabití ve slovenské úpravě a naopak existence trestného činu zabití ve slovenské úpravě v podobě, která koresponduje ublížení na zdraví a těžké újmě na zdraví s nedbalostním následkem smrti v úpravě české.

V závěru své práce autorka přehledně a výstižně shrnuje poznatky a stanoviska, ke kterým při zpracování své práce dospěla a formuluje konkrétní návrhy de lege ferenda týkající se rozšíření okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby u trestného činu vraždy o usmrcení osoby vysokého věku, postižené osoby nebo o usmrcení ze sexuální pohnutky. Uvedené návrhy autorka zdůvodňuje smysluplnými a věcnými argumenty.

Celkově lze předloženou rigorózní práci určitě hodnotit jako zdařilou. Autorka prokázala, že se do náležité hloubky seznámila se zkoumanou problematikou, a to nejen pokud jde o právní úpravu, ale též její odraz v judikatuře a zejména v dosavadním literárním zpracování. Kladněm práce je pečlivé, podrobné a svědomité zpracování a velmi dobrá práce s literárními prameny a s judikaturou. Vyzdvihnout třeba rovněž pěkné vyjadřovací schopnosti autorky.

Předložená práce po formální i po obsahové stránce rozhodně splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Autorka prokázala schopnost samostatné tvůrčí odborné práce.

Při obhajobě své práce by se autorka mohla vyjádřit k otázce, čím může být založena zvláštní povinnost konat, jejíž porušení zakládá odpovědnost za nepravé omisivní delikty proti životu člověka.

V Praze dne 29.3.2017

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
konzultant